

TIẾT 7 - BÀI 11
THIÊN NHIÊN PHÂN HÓA ĐA DẠNG

Đọc 2 đoạn thơ và cho biết từng đoạn thơ nói đến hiện tượng thiên nhiên nào?

*Anh ở trong này chưa thấy mùa đông
Nắng vẫn đỏ, mặt hồng đào cuối vu
Trời Sài Gòn xanh cao như quyển rũ
Thật diệu kỳ là mùa đông phương Nam*

*Muốn gửi ra em một chút nắng vàng
Thương cái rét của thợ cày, thợ cấy
Nên cứ muốn chia nắng đều cho ngoài
ấy
Có tình thương tha thiết của trong này*

(Gửi nắng cho em- Phạm Tuyên)

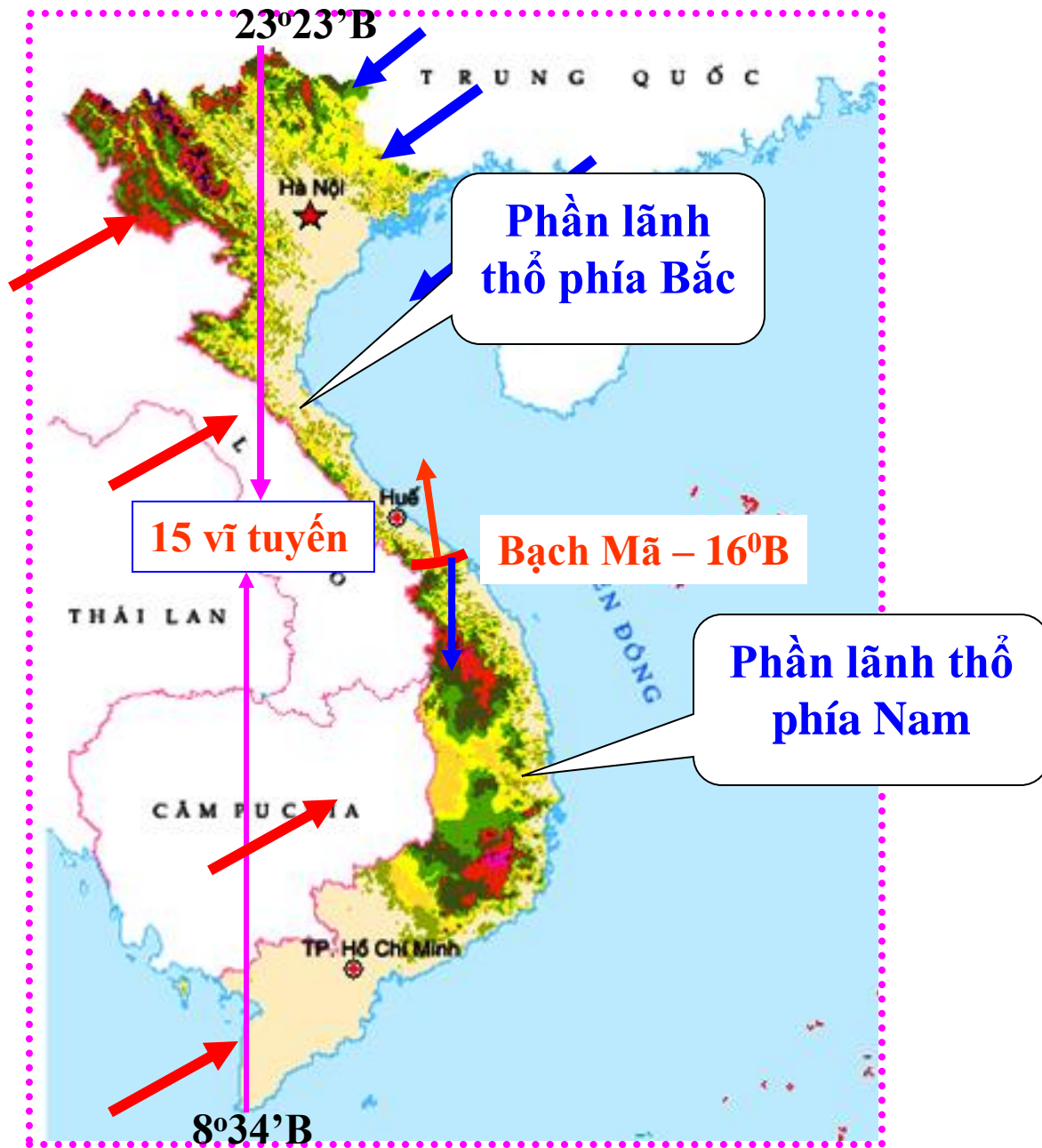
*Một dãy núi mà hai màu mây
Nơi nắng nơi mưa, khí trời cũng khác
Nhu anh với em, như Nam với Bắc
Nhu Đông với Tây một dải rừng liền.
Trường Sơn Tây anh đi, thương em
Bên ấy mưa nhiều, con đường gánh
gạo
Muỗi bay rừng già cho dài tay áo
Hết rau rồi, em có lấy măng không.
Còn Em thương anh bên Tây mùa đông
Nước khe cạn bướm bay lên đá*

*(Trường Sơn Đông, Trường Sơn Tây
(Hoàng Hiệp))*

1. Thiên nhiên phân hóa theo Bắc - Nam

**Tại sao thiên nhiên có
sự phân hóa theo chiều
Bắc- Nam?**

1. Thiên nhiên phân hóa theo Bắc - Nam

1. Thiên nhiên phân hóa theo Bắc - Nam

- Ranh giới: Dãy Bạch Mã (Vĩ tuyến 16 độ Bắc)
- Nguyên nhân:
  - + Hình dạng lãnh thổ kéo dài từ Bắc vào Nam khoảng 15 độ vĩ tuyến, góc nhập xạ giảm dần từ Bắc vào nam
  - + Ảnh hưởng của gió mùa đông Bắc
  - + Bức chắn địa hình.

Dựa vào nội dung SGK trang 48, Atlas ĐLVN trang 9,12:

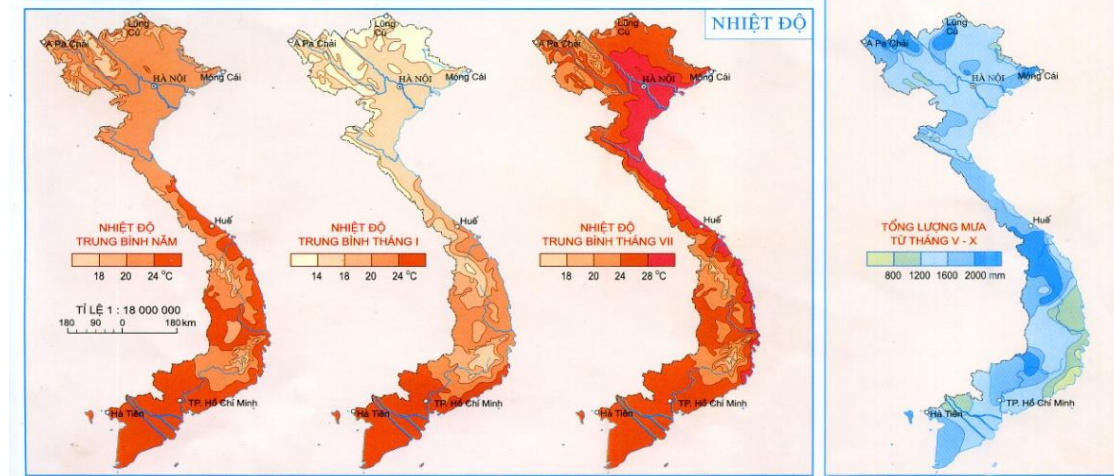
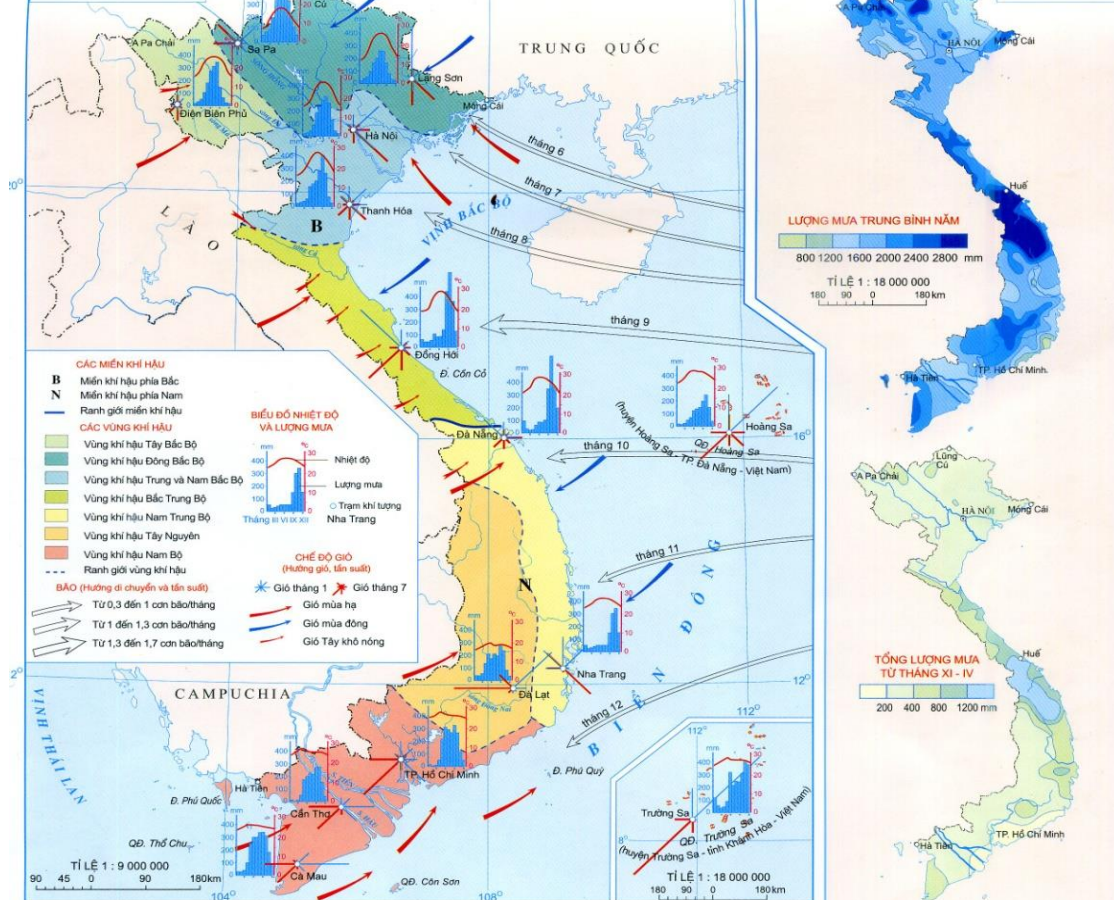
Tìm hiểu đặc điểm thiên nhiên lãnh thổ phía Bắc, phía Nam, và ảnh hưởng đến sản xuất nông nghiệp (đã chuẩn bị ở nhà)

Đặc điểm		a. Phần lãnh thổ phía Bắc	b. Phần lãnh thổ phía Nam
Khí hậu	Kiểu khí hậu		
	Nhiệt độ TB		
	Số tháng lạnh dưới 20 ⁰ C		
	Sự phân hóa mùa		
Cảnh quan	Đới cảnh quan		
	Thành phần loài sinh vật		
<i>Đánh giá ảnh hưởng của khí hậu đến sản xuất nông nghiệp</i>			

*Một em đại diện trình bày phần
chuẩn bị sẵn ở nhà*

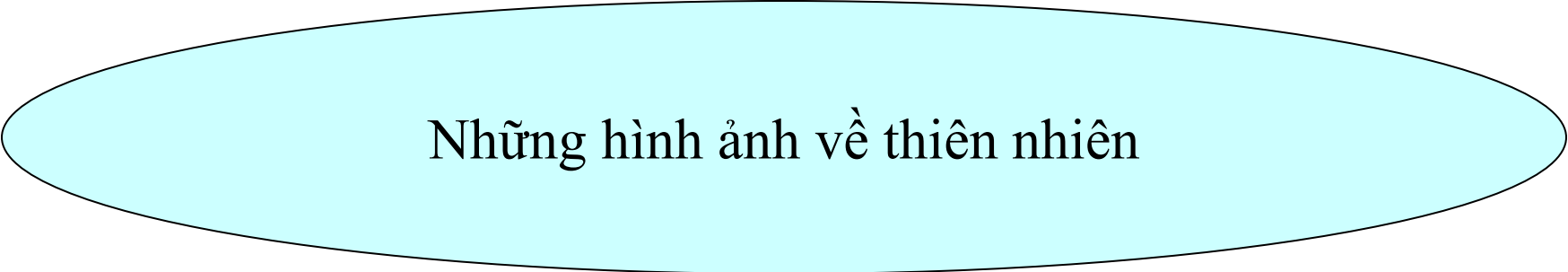
- 1. Nội dung phần đặc điểm (8 điểm): - 0,5 đ/1 đáp án sai*
- 2. Nội dung phần đánh giá ảnh hưởng: Có trình bày đủ thuận lợi, khó khăn (2 điểm), thiếu 1 ý - 0,5 điểm, thiếu từ 2 ý trở lên trừ 1,0 điểm.*

Phụ lục

Đặc điểm		a. Phần lãnh thổ phía Bắc	b. Phần lãnh thổ phía Nam
Khí hậu	Kiểu khí hậu	Nhiệt đới ẩm gió mùa có mùa đông lạnh	Cận xích đạo gió mùa
	Nhiệt độ TB, biên độ nhiệt	Trên 20 độ C, biên độ nhiệt lớn	Trên 25 độ C, biên độ nhiệt nhỏ
	Số tháng lạnh dưới 20 độ C	3 tháng < 18 độ C	Không có
	Sự phân hoá mùa	Mùa đông - mùa hạ	Mùa mưa - mùa khô
Cảnh quan	Đới cảnh quan	Rừng nhiệt đới gió mùa	Rừng cận xích đạo gió mùa
	Thành phần loài SV	Loài nhiệt đới chiếm ưu thế loài cận nhiệt, ôn đới. Thú có lông dày.	Loài xích đạo, nhiệt đới chiếm ưu thế. Xuất hiện loài cây chịu hạn, rụng lá vào mùa khô. Có các loài thú lớn
<i>Đánh giá ảnh hưởng của khí hậu đến sản xuất nông nghiệp</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Thuận lợi: thêm vụ đông, sản phẩm đa dạng. - Khó khăn: Rét đậm, rét hại, sương muối... 	<ul style="list-style-type: none"> - Thuận lợi: SV sinh trưởng nhanh, nhiều nơi 3 vụ lúa - Khó khăn: mùa khô thiếu nước, cháy rừng....

Những hình ảnh về thiên nhiên

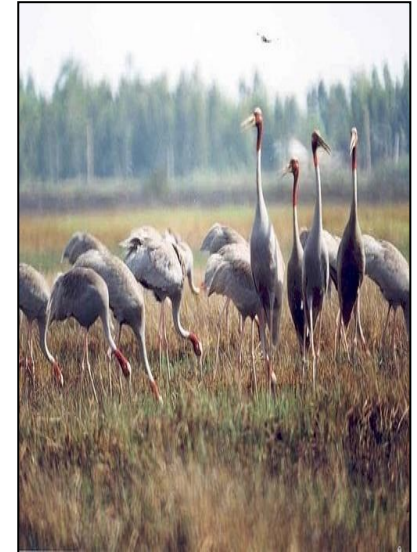
Phía Bắc

Phía Nam

Phía Bắc

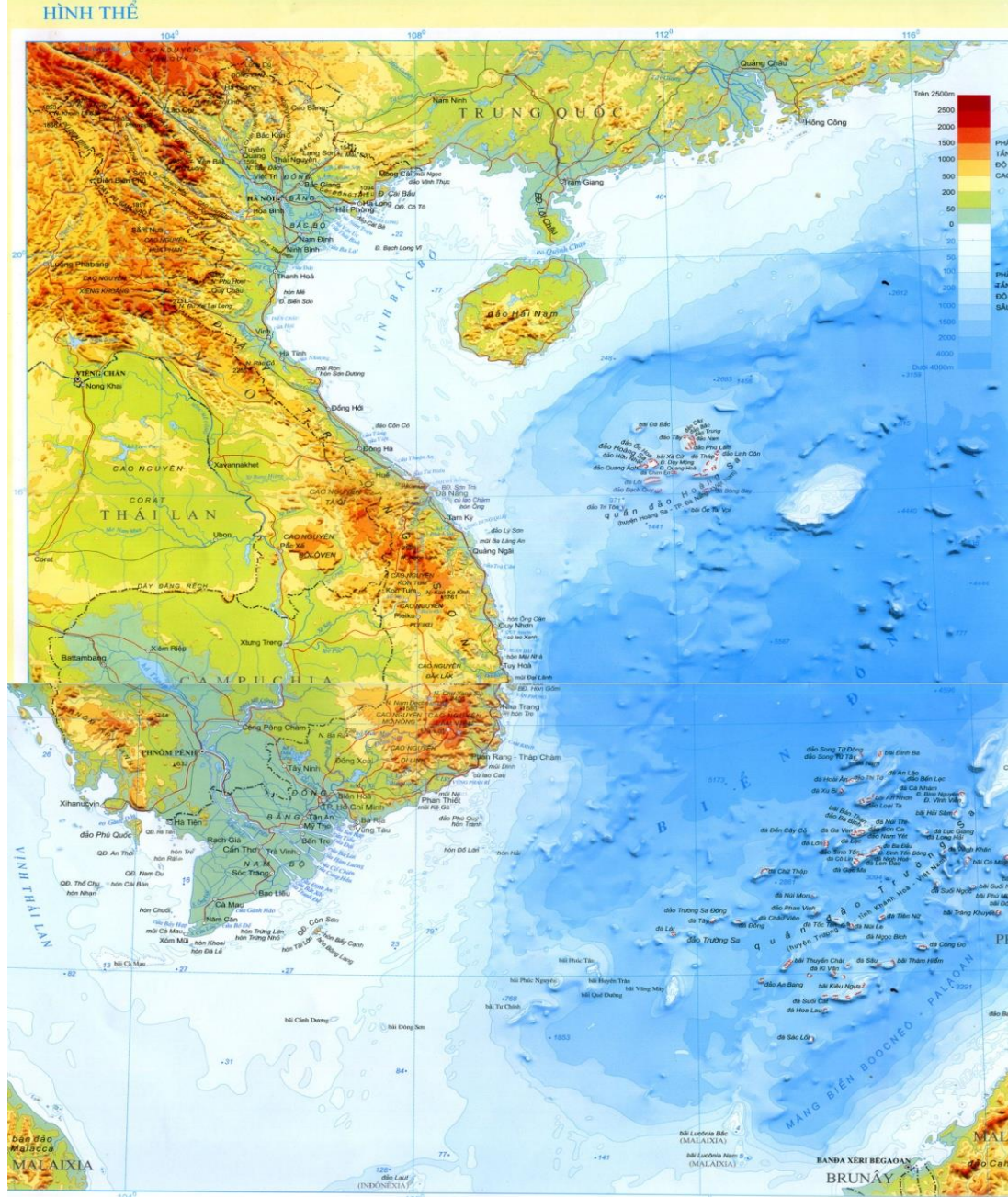

Phía Nam

Đánh giá mức độ hiểu bài của
học sinh thông qua phần làm bài
tập trắc nghiệm ở nhà

2. Thiên nhiên phân hóa theo chiều Đông - Tây

Quan sát
atlat
trang 6,7,
em cho
biết từ
Đông
sang Tây
thiên
nhiên
nước ta
được chia
làm mấy
dải

Thảo luận nhóm

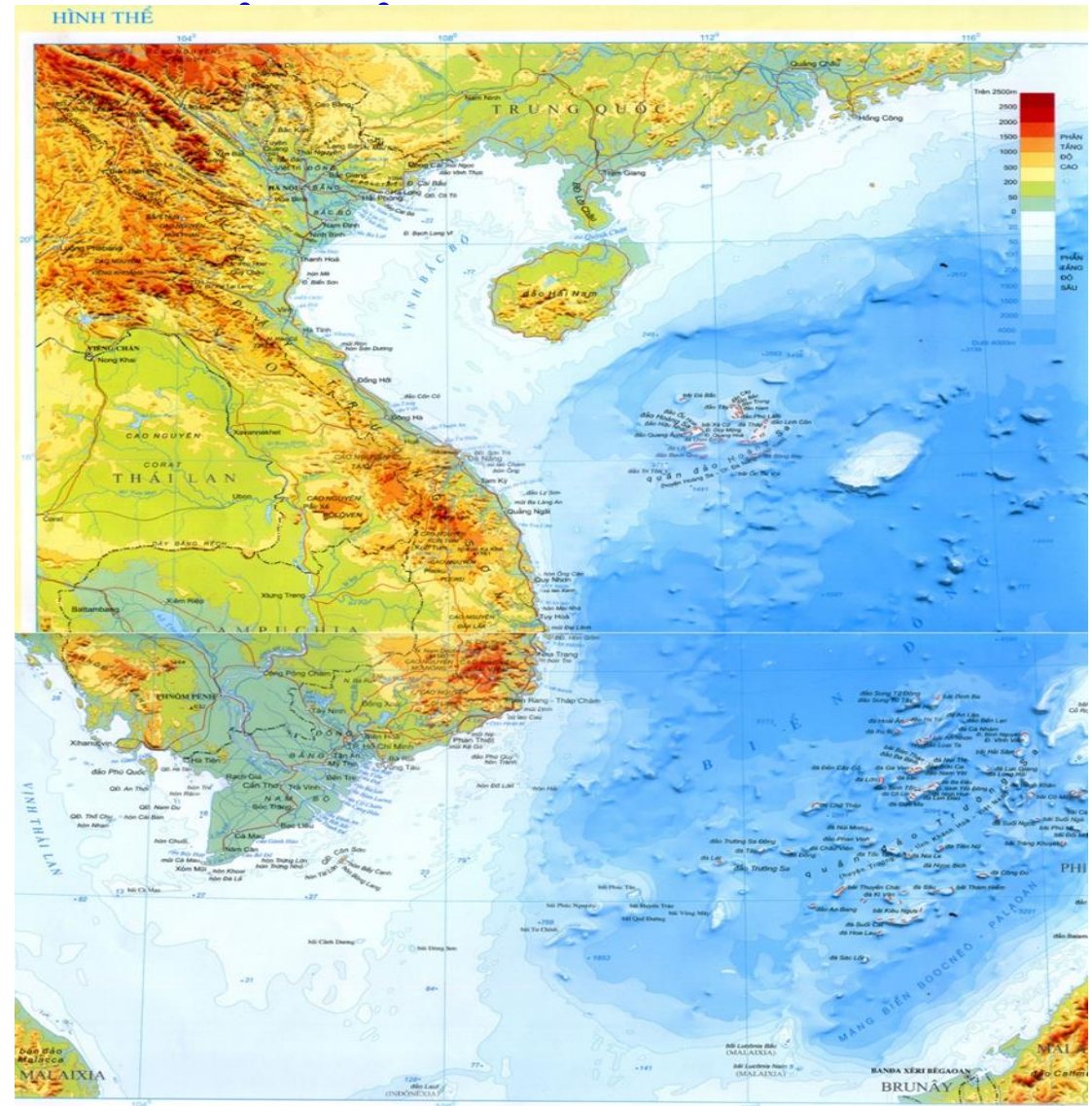
Nhóm 1,2: Tìm hiểu đặc điểm
chính vùng biển và thềm lục địa

Nhóm 3,4: Tìm hiểu đặc điểm chính
vùng đồng bằng ven biển

Nhóm 5,6: 3,4: Tìm hiểu đặc điểm
chính vùng đồi núi

a. Vùng biển và thềm lục địa

- Vùng biển nước ta lớn gấp 3 lần diện tích đất liền
- Độ nông-sâu-rộng-hẹp của thềm lục địa có quan hệ chặt chẽ với vùng đồng bằng, vùng đồi núi kề bên.
- Thiên nhiên vùng biển nước ta đa dạng và giàu có

b. Vùng đồng bằng ven biển

Thay đổi tùy nơi thể hiện mối quan hệ chặt chẽ với dải đồi núi phía tây và vùng biển phía đông

-Đồng bằng Bắc Bộ và Nam Bộ:

+ Mở rộng với các bãi triều thấp phẳng

+ Thềm lục địa rộng, nông

+ Phong cảnh thiên nhiên trù phú, xanh tươi thay đổi theo mùa.

- ĐB ven biển miền Trung:

+ Hẹp ngang và bị chia cắt

thành những đồng bằng nhỏ

+ Đường bờ biển khúc khuỷu,

thềm lục địa thu hẹp, tiếp giáp

vùng biển sâu; nhiều cồn cát,

đầm phá

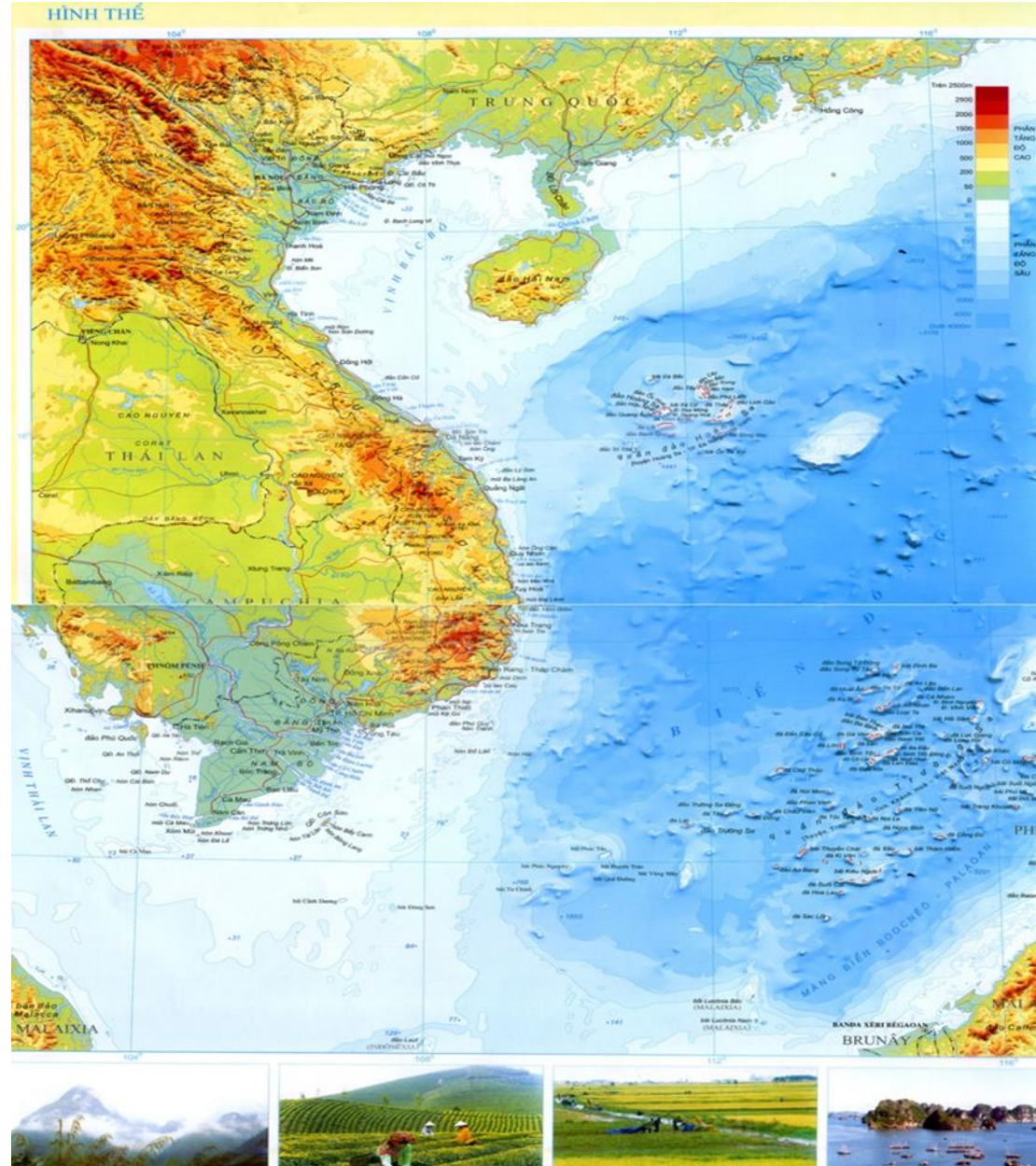
+Thiên nhiên khắc nghiệt, đất

đai kém màu mỡ

+ Giàu tiềm năng du lịch và

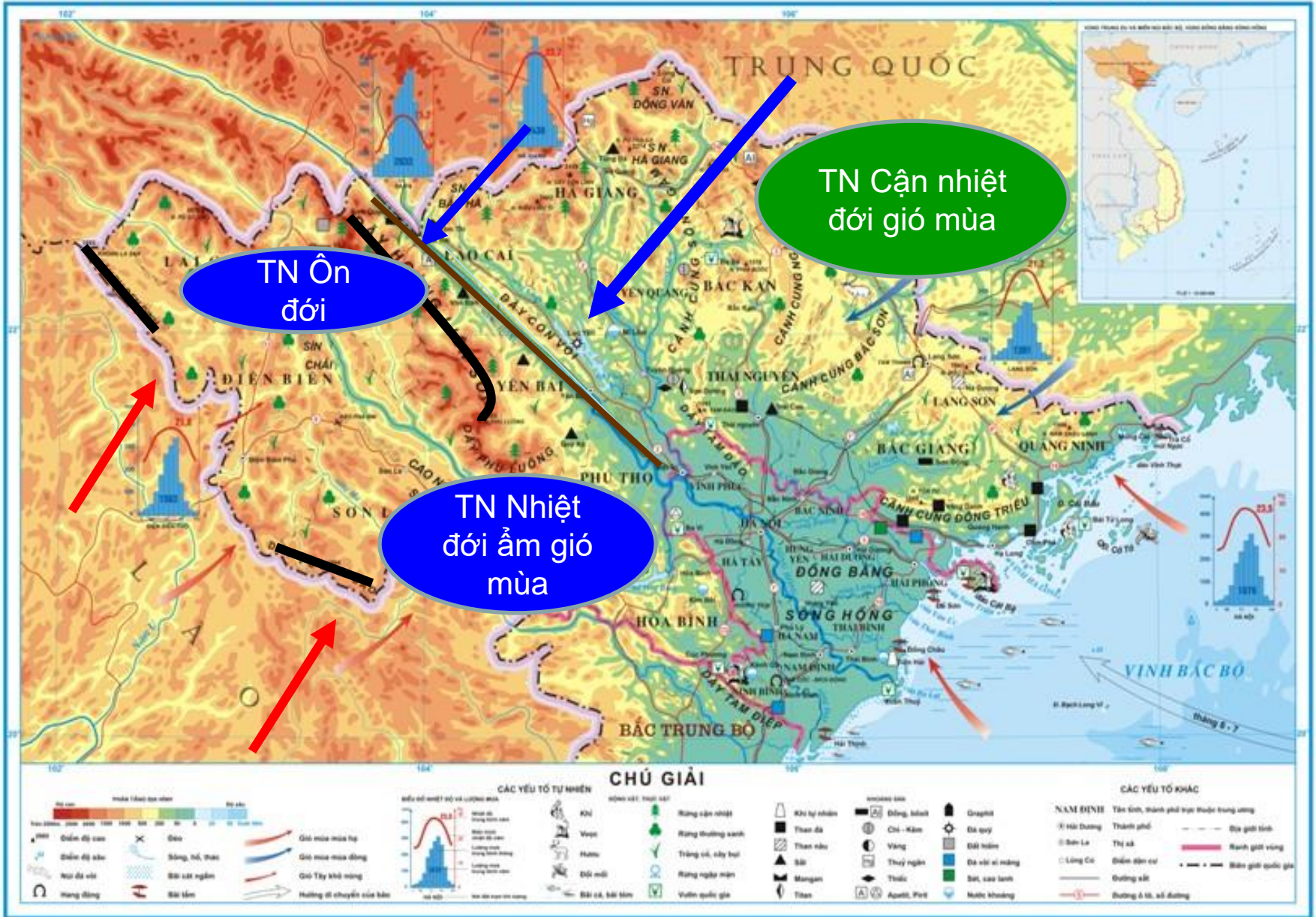
thuận lợi cho phát triển các

ngành kinh tế biển

b. Vùng đồi núi

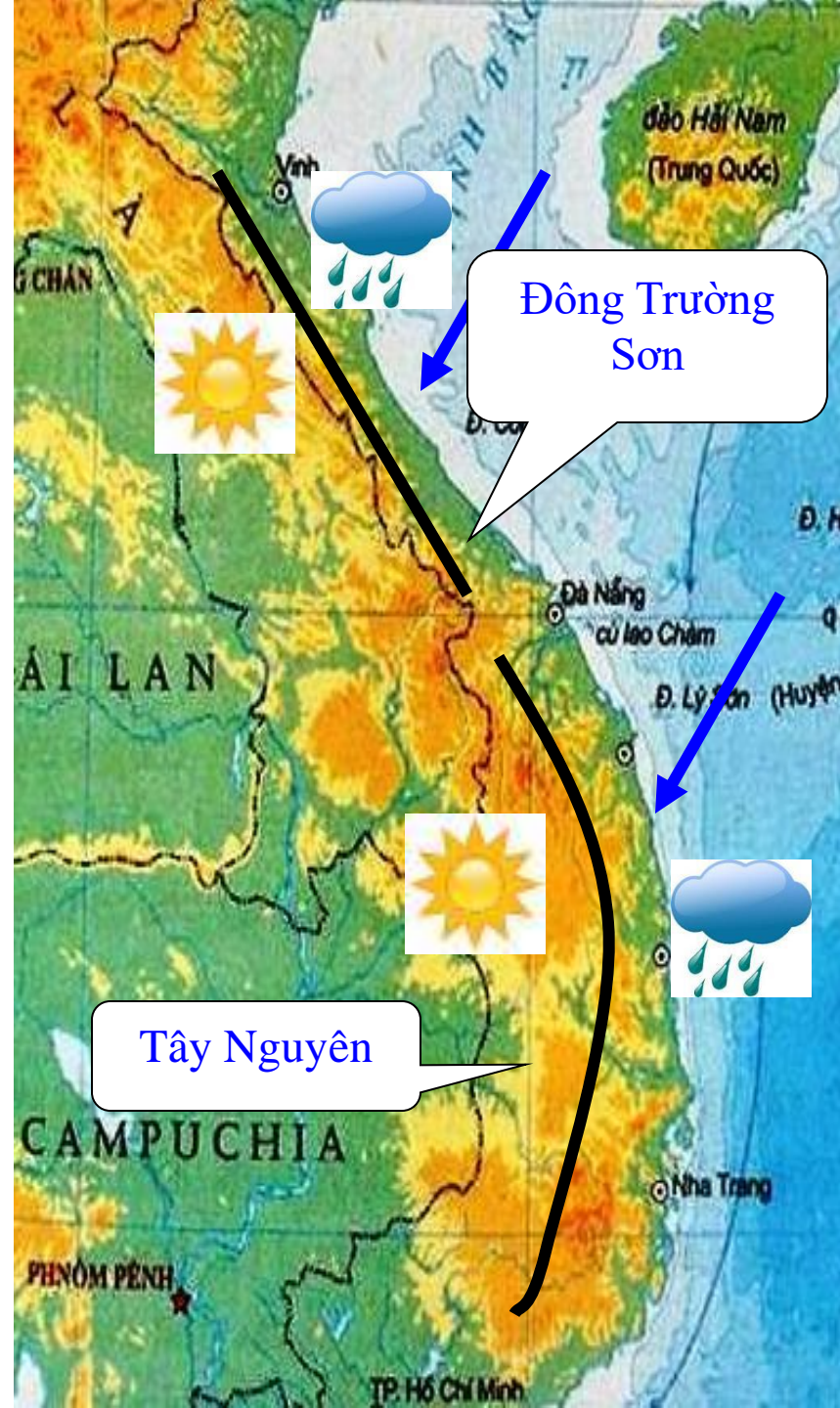
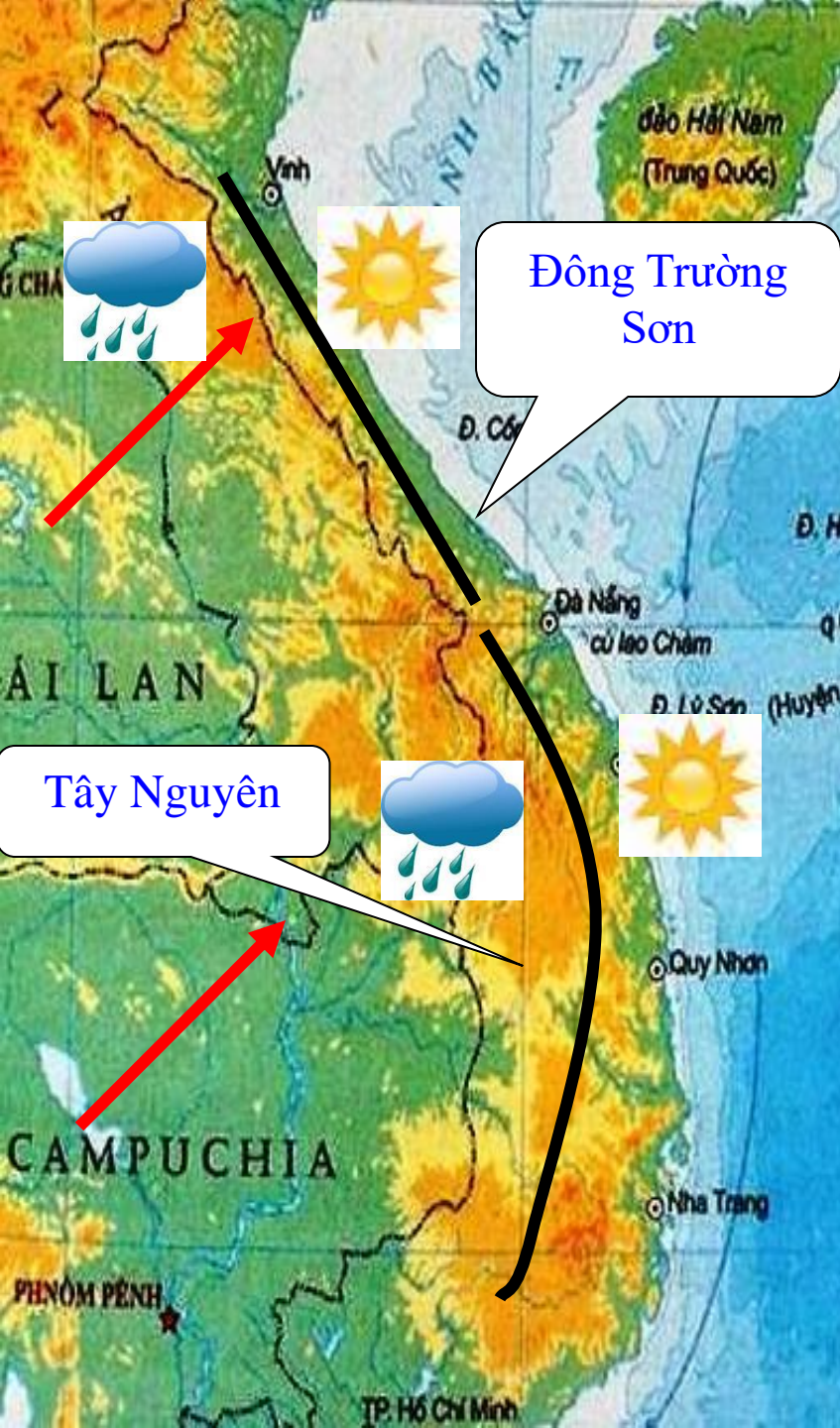
Vùng núi Đông Bắc và Tây Bắc

TỈ LỆ 1: 750 000

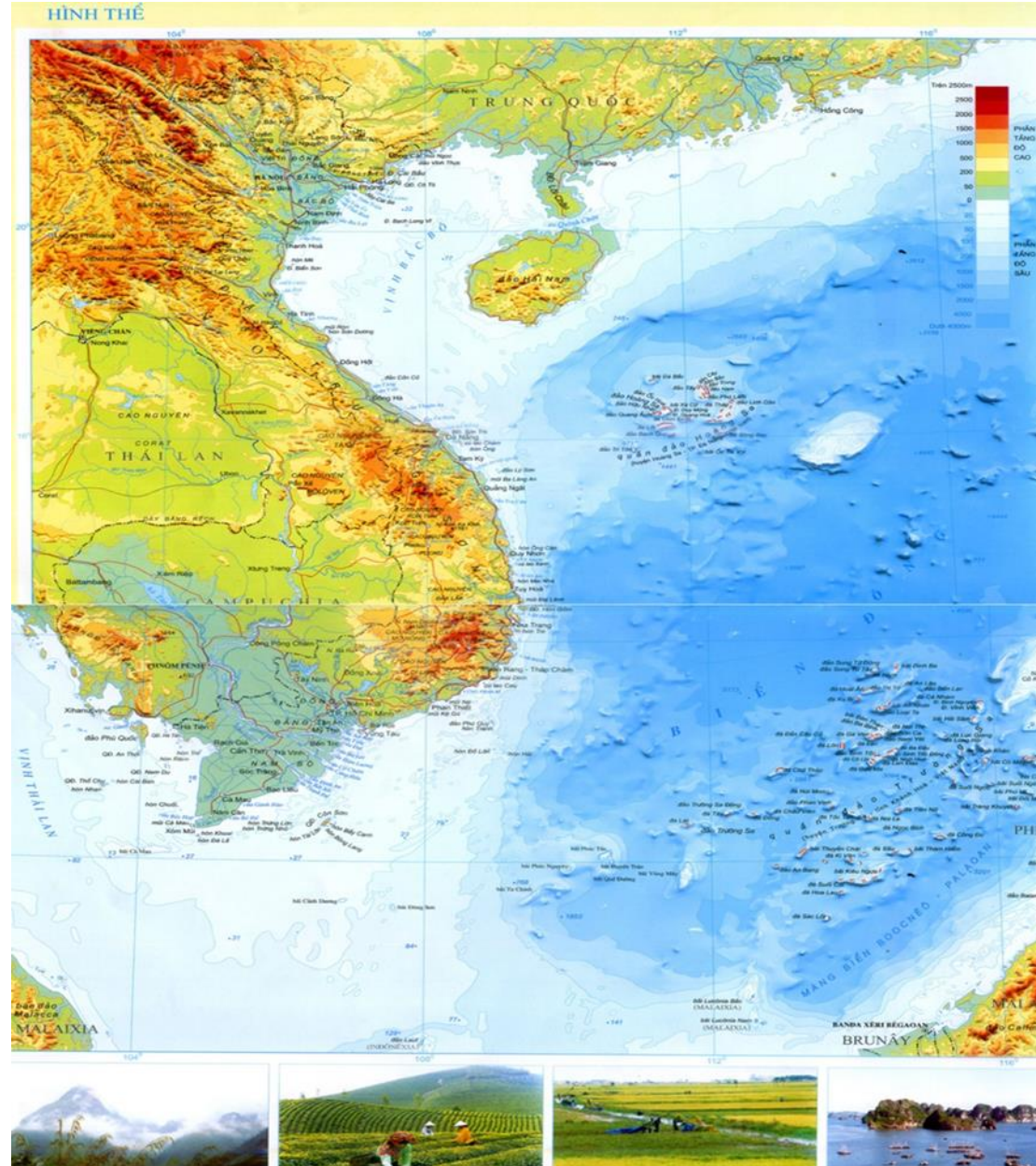
Biên soạn: TS. NGUYỄN VĂN...
 Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
 Hà Nội, 2018

...
 Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
 Hà Nội, 2018

b. Vùng đồi núi

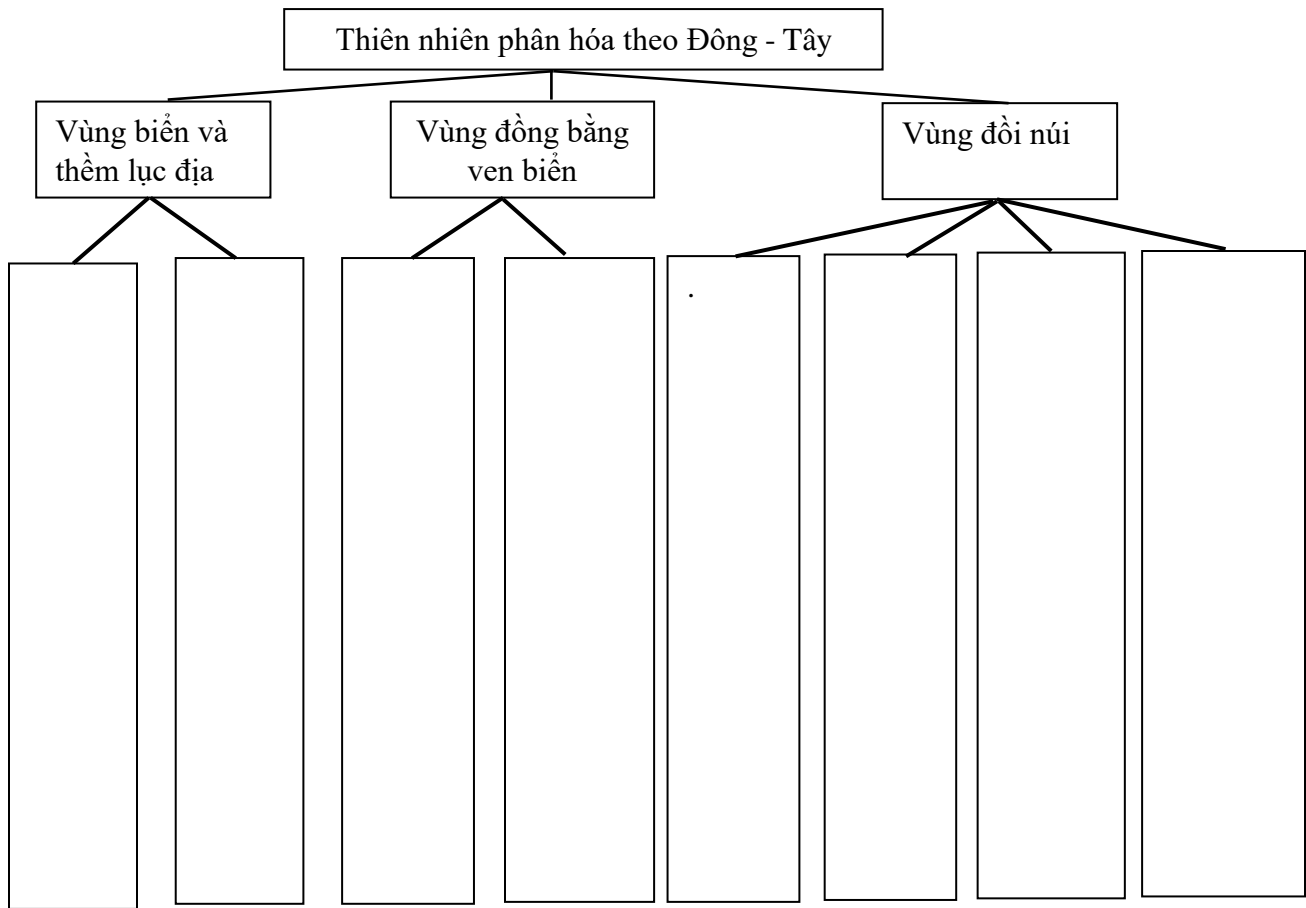
- Phân hóa rất phức tạp
  - + Vùng núi Đông Bắc: Cận nhiệt gió mùa
  - + Vùng núi thấp Tây Bắc: Nhiệt đới gió mùa
  - + Vùng núi cao Tây Bắc: Ôn đới.
  - + Sự đối lập mùa mưa, mùa khô giữa Đông Trường sơn và Tây Nguyên
- Trường Sơn Đông mùa thu đông là mùa mưa, Tây Nguyên là mùa khô.
- Khi Tây Nguyên là mùa mưa thì Đông Trường Sơn chịu tác động của gió Tây khô nóng

Vùng biển và thềm lục địa	Vùng Đồng bằng ven biển	Vùng đồi núi
<ul style="list-style-type: none"> - Vùng biển nước ta lớn gấp 3 lần diện tích đất liền - Độ nông-sâu-rộng-hẹp của thềm lục địa có quan hệ chặt chẽ với vùng đồng bằng, vùng đồi núi kề bên và có sự thay đổi theo từng đoạn bờ biển. - Thiên nhiên vùng biển nước ta đa dạng và giàu có tiêu biểu cho thiên nhiên vùng biển nhiệt đới gió mùa 	<ul style="list-style-type: none"> - Thay đổi tùy nơi: + Đồng bằng Bắc Bộ và Nam Bộ mở rộng với các bãi triều thấp phẳng, thềm lục địa rộng, nông; phong cảnh thiên nhiên trù phú, xanh tươi thay đổi theo mùa. + ĐB ven biển miền Trung hẹp ngang và bị chia cắt thành những đồng bằng nhỏ; đường bờ biển khúc khuỷu, thềm lục địa thu hẹp, tiếp giáp vùng biển sâu; thiên nhiên khắc nghiệt, đất đai kém màu mỡ; Giàu tiềm năng du lịch và thuận lợi cho phát triển các ngành kinh tế biển 	<ul style="list-style-type: none"> - Phân hóa rất phức tạp + Vùng núi Đông Bắc: Cận nhiệt gió mùa + Vùng núi thấp Tây Bắc: Nhiệt đới gió mùa + Vùng núi cao Tây Bắc: Ôn đới. + Sự đối lập mùa mưa, mùa khô giữa Đông Trường Sơn và Tây Nguyên Trường Sơn Đông mùa thu đông là mùa mưa, Tây Nguyên là mùa khô. Khi Tây Nguyên là mùa mưa thì Đông Trường Sơn chịu tác động của gió Tây khô nóng

- Đánh giá kết quả chuẩn bị nội dung học tập ở nhà dưới dạng sơ đồ tư duy.

Thiên nhiên phân hóa theo chiều Đông - Tây

**Vùng biển và
thềm lục địa**

**Vùng đồng bằng
ven biển**

Vùng đồi núi

**Độ nông-
sâu, rộng-
hẹp**

Có quan
hệ chặt
chẽ với
vùng đồng
bằng hoặc
đồi núi kề
bên

**Thiên nhiên
vùng biển**

Đa dạng,
giàu có
(Thiên
nhiên nhiệt
đới gió
mùa)

**Đb châu thổ
(ĐBSH,
ĐBSCL)**

mở rộng, với
các bãi triều
thấp, phẳng;
thềm lục địa
rộng, nông;
thiên nhiên
trù phú

**Đb ven biển
(DHMT)**

hẹp ngang,
bị chia cắt
thành các
đb nhỏ, tiếp
giáp vùng
biển sâu;
nhiều cồn
cát dầm
phá; thiên
nhiên khắc
nghiệt

**Đông
Bắc**

Thiên
nhiên
mang sắc
thái cận
nhiệt đới
gió mùa

Tây Bắc

- Vùng núi
cao HLS
cảnh quan
ôn đới .
Vùng núi
thấp phía
nam Tây
Bắc cảnh
quan thiên
nhiên nhiệt
đới gió
mùa

**Đông và
Tây Ts**

- Đồi lập
mùa mưa
và mùa
khô

Vùng biển và thềm lục địa	Vùng Đồng bằng ven biển	Vùng đồi núi
<ul style="list-style-type: none"> - Vùng biển nước ta lớn gấp 3 lần diện tích đất liền - Độ nông-sâu-rộng-hẹp của thềm lục địa có quan hệ chặt chẽ với vùng đồng bằng, vùng đồi núi kề bên và có sự thay đổi theo từng đoạn bờ biển. - Thiên nhiên vùng biển nước ta đa dạng và giàu có tiêu biểu cho thiên nhiên vùng biển nhiệt đới gió mùa 	<ul style="list-style-type: none"> - Thay đổi tùy nơi: <ul style="list-style-type: none"> + Đồng bằng Bắc Bộ và Nam Bộ mở rộng với các bãi triều thấp phẳng, thềm lục địa rộng, nông; phong cảnh thiên nhiên trù phú, xanh tươi thay đổi theo mùa. + ĐB ven biển miền Trung hẹp ngang và bị chia cắt thành những đồng bằng nhỏ; đường bờ biển khúc khuỷu, thềm lục địa thu hẹp, tiếp giáp vùng biển sâu; thiên nhiên khắc nghiệt, đất đai kém màu mỡ 	<ul style="list-style-type: none"> - Phân hóa rất phức tạp + Vùng núi Đông Bắc: Cận nhiệt gió mùa + Vùng núi thấp Tây Bắc: Nhiệt đới gió mùa + Vùng núi cao Tây Bắc: Ôn đới. + Trường Sơn Đông mưa vào mùa thu đông, mùa hạ chịu a/h củ gió phơn Trường Sơn Tây mưa vào mùa hạ có một mùa khô sâu sắc

Luyện tập và Vận dụng

Làm bài tập trắc nghiệm (Thi xem ai làm nhanh và chính xác nhất)

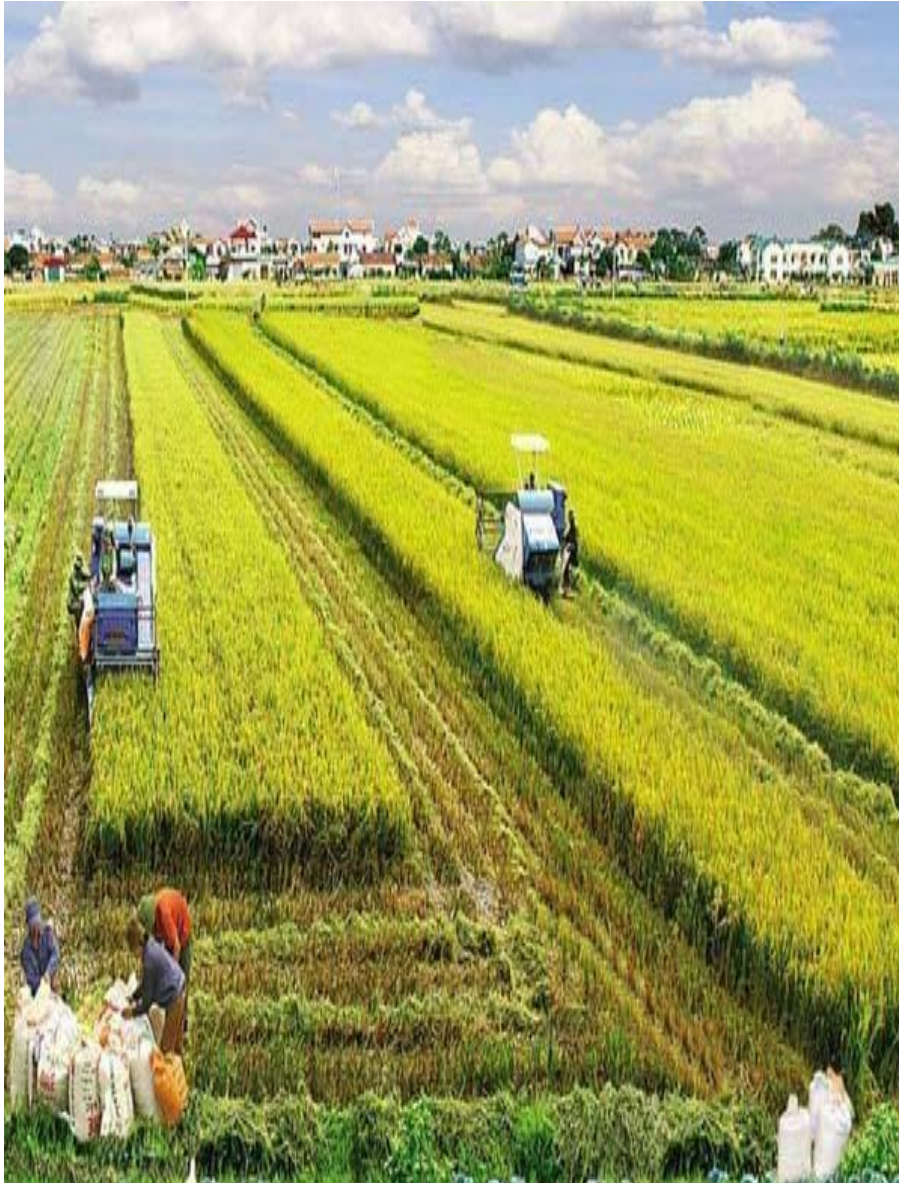
- <https://shub.edu.vn/shared/homework/2894986>

? Khả năng phát triển KT-XH từ sự phân hoá thiên nhiên theo Đông - Tây.

KHAI THÁC TỔNG HỢP KINH TẾ BIỂN

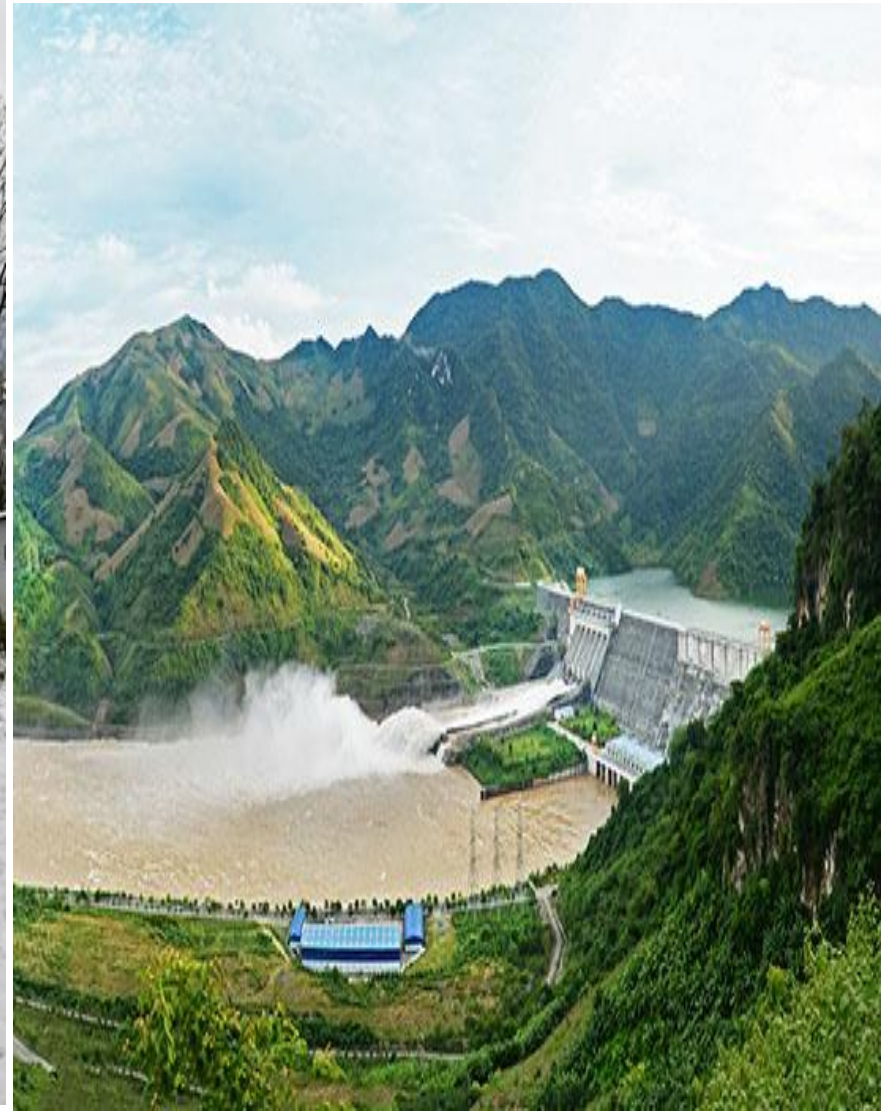

PHÁT TRIỂN NỀN NÔNG NGHIỆP NHIỆT ĐỚI

PHÁT TRIỂN KINH TẾ Ở VÙNG NÚI

Thiên tai

Sương muối

Hạn hán

Lũ quét, sạt lở

Ngập lụt

Hậu quả của bão năm 2020

Rào Trăng 3 (Thừa Thiên Huế)

Trà Leng- Trà My- Quảng Nam

Hậu quả cơn Bão số 4,5,6 năm 2022

Thừa Thiên Huế

TP. Đà Nẵng

Nghệ An

TP. Đà Nẵng

HỖ TRỢ ĐỒNG BÀO GẶP THIÊN TAI

